

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5923010028
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5923010028.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov Mgr. Anny Mihálikovej a JUDr. Vladimíra Kuráka, na neverejnom zasadnutí konanom 4. apríla 2023 o sťažnosti odsúdeného F. G. proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1Nt/8/2023 z 27.2.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného F. G. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Ružomberok napadnutým uznesením podľa § 411 ods. 1 Tr. por. a § 9 ods. 3, ods. 4 zákona č. 475/2005 Z.z. preradil odsúdeného F. G., nar. XX.X.XXXX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ružomberok, z ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, výkon ktorého mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp.zn. 8T/21/2021 z 1.7.2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 4To/20/2021 zo dňa 13.9.2021 vo výmere 3 roky nepodmienečne.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Ružomberok 27.2.2023. V písomných dôvodoch sťažnosti prostredníctvom svojho obhajcu poukázal na to, že súd neprihliadol na zmysel a účel právnej úpravy zmeny spôsobu výkonu trestu podľa § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z.z. Zmyslom a účelom zmeny spôsobu výkonu trestu nemôže byť potrestanie odsúdeného za porušovanie ústavného poriadku. Za toto porušenie ukladá disciplinárne tresty priamo ústav, ktorý mu ich aj opakovane uložil, a on ich všetky vykonal. Zmyslom a účelom zmeny spôsobu výkonu trestu je naplnenie výchovného účelu trestu. Ale jeho preradenie do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia tento účel neplní. Rozdiely medzi stredným a maximálnym stupňom stráženia tak, ako sú uvedené v § 13 ods. 3, ods. 4 zákona č. 475/2005 Z.z., nezabránia odsúdenému v tom, aby sa opätovne dopustil rovnakých disciplinárnych previnení, akých sa dopustil v ústave so stredným stupňom stráženia. A iba sprísnený režim na jeho správanie nemá žiaden vplyv, keďže na jeho správanie nemali žiaden vplyv ani opakované disciplinárne umiestnenia do uzavretého oddielu na samotku. Nedostatok výchovného vplyvu takýchto opatrení na jeho osobu pravdepodobne súvisí s jeho duševným stavom. Preto navrhoval vykonať dôkaz vyžiadaním správy o jeho duševnom stave z Nemocnice pre odsúdených v Trenčíne. Okresný súd však takýto dôkaz odmietol vykonať s tým, že ide iba o pokus oddialiť rozhodnutie o zmene spôsobu výkonu trestu. Poukázal pritom na znalecký posudok o duševnom stave v čase vyhlásenia rozsudku vo veci Okresného súdu Poprad, sp.zn. 8T/21/2021. On sa preukázateľne dopustil konania, ktorého sa duševne zdravá osoba nedopustí (sebapoškodzovanie) a bol kvôli tomu hospitalizovaný v nemocnici pre odsúdených, kde mu bola nastavená medikamentózna liečba. Teda jeho duševný stav sa od vyhlásenia rozhodnutia vo veci sp.zn. 8T/21/2021 nepochybne zmenil. Okresný súd tým, že odmietol vykonať navrhovaný dôkaz, porušil jeho právo na obhajobu. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Príslušný prokurátor v písomnom vyjadrení ku sťažnosti odsúdeného uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za správne a zákonné. Navrhol, aby krajský súd sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, prihliadnúc pritom i na prípadné chyby, ktoré neboli sťažnosťou vytýkané, a zistil, že sťažnosť odsúdeného F. G. nie je dôvodná.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Povinnosť vyplývajúca z citovaného zákonného ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por., t.j. zistiť skutkový stav vecí náležite a v takej kvalite, aby o ňom nevznikli dôvodné pochybnosti, platí nielen pre rozhodovanie o otázke viny a trestu, či nároku na náhradu škody, ale aj pre rozhodovanie ktorejkoľvek otázky, ktorú treba v trestnom konaní riešiť. Uplatňuje sa v každom štádiu trestného konania, teda aj vo vykonávacom konaní.

Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Podľa § 9 ods. 4 písm. a) zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody, veta prvá, o zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa stráženia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného alebo aj bez takéhoto návrhu.

Okresný súd v danom prípade postupoval dôsledne a dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že u odsúdeného boli splnené podmienky pre zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok zo dňa 18.1.2023 okrem iného vyplýva, že odsúdený stanovené ciele programu zaobchádzania počas výkonu trestu odňatia slobody v rámci ústavu so stredným stupňom stráženia plní len v oblasti vzťahu s vonkajším svetom, v oblastiach edukácie, aktivít vo voľnom čase a zaraďovania do práce stanovené ciele neplní. Záverom konštatoval, že s ohľadom na vyššie popísaný priebeh výkonu trestu odňatia slobody, neplnenie programu zaobchádzania a opakované porušovanie právnych noriem a predpisov platiacich vo výkone trestu odňatia slobody, výkon trestu odňatia slobody menovaného v podmienkach stredného stupňa stráženia neplní svoj účel, a preto navrhol v súlade s § 9 ods. 4 zákona o výkone trestu odňatia slobody preradiť odsúdeného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Nadriadený súd sa stotožnil s dôvodmi uznesenia súdu prvého stupňa, ktorý pri svojom rozhodnutí uviedol, že správanie odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nebolo v súlade s ústavným poriadkom. Opakovane sa dopúšťal protiprávnych konaní, ktorými ohrozoval nielen seba, ale aj iných odsúdených (fyzický konflikt medzi odsúdeným a iným odsúdeným dňa 10.10.2022). Svojím konaním ohrozoval aj majetok ústavu, poškodzoval ho, čím mohol priamo ohroziť zdravie iných odsúdených (neoprávnené zasahovanie do elektrických rozvodov dňa 18.10.2022). Neplnil si ani svoje základné povinnosti, ktorými je rešpektovanie pokynov príslušníkov zboru, opakovane odmietal nastúpiť výkon práce (disciplinárne previnenia zo dňa 11.11.2022 a 19.12.2022). V tomto smere nemožno hovoriť o tom, že by sa správanie odsúdeného po jeho návrate z hospitalizácie z nemocnice pre obvinených a odsúdených zlepšilo. V osobnom spise odsúdeného sa nenachádza žiaden záznam o tom, že by bol postihnutý duševnou chorobou alebo poruchou v pravom zmysle, keď dôvodom jeho umiestnenia do nemocnice bolo jeho opakované sebapoškodzovanie, z toho jedno už počas pobytu vo väzbe.

K sťažostnej námietke odsúdeného, že okresný súd pochybil, keď si nevyžiadal správu o jeho duševnom stave z nemocnice pre odsúdených, krajský súd udáva, že je len v pôsobnosti súdu, ktorý z navrhovaných dôkazov vykoná na verejnom zasadnutí a ktorý nie. Aby súd mohol relevantne posúdiť jeho prípadnú dôkaznú hodnotu, musí mať ustálené, čo, aká skutočnosť sa má vykonaním navrhovaného dôkazu potvrdiť, resp. vyvrátiť a následne, či táto skutočnosť už nie je bez dôvodných pochybností potvrdená, vyvrátená inými dôkaznými prostriedkami. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zistiteľné, prečo súd prvého stupňa nevyhovel návrhom na vykonanie tohto dôkazu.

Nadriadený súd pripomína, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy strán konania na vykonanie dokazovania, sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania, a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý stranou konania navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je nepochybné, že v podmienkach dlhodobej kontroly odsúdený opakovane aj závažným spôsobom porušuje ústavný poriadok, čím u neho boli splnené podmienky uvedené v § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z.z. na zmenu spôsobu výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším, t.j. maximálnym stupňom stráženia.

K sťažostným dôvodom nadriadený súd poznamenáva, že sú len iným právnym hodnotením existujúceho skutkového stavu a neobsahujú žiadne skutočnosti, ktoré by okresnému súdu v čase jeho rozhodovania známe neboli.

S ohľadom na uvedené krajský súd sťažnosť odsúdeného F. G. ako nedôvodnú zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.